

Muovi on sittenkin ihan hyvä asia

K-S 28.9.2019

● Kainuun Museon Muovi-näyttely kertoo paitsi aineen historiasta, myös sen kierrättämisestä. Taiteeseenkin se taipuu, kuvataiteilija Riikka Keränen tietää.

Seppo Turunen

● Kerrataanpa ensin faktat.

Sana *muovi* on johdettu verbistä *muovata*, ja sen keksi vuonna 1947 Lauri Hakulinen. Muovi korvasi vierasperäisen *plastikin*, joka on lainaa ruotsista. Se, niin kuin monen muunkin eurooppalaisen kielen sana, pohjautuu kreikan verbiin *plásso*, joka tarkoittaa muun muassa muokkaamista ja muovaamista.

Sanakirjan mukaan *muovi* on yleisnimitys synteettisille tai puolisynteettisille hiili- tai hiilipi-atomien pitkistä molekyyliketjuista eli polymeereistä koostuville materiaaleille.

Nyt muovia ja siitä muovattuja esineitä ja jopa taideteoksia on nähtävissä Kainuun Museon Muovi-näyttelyssä.

KAINUUN MUSEO

Muovi

● Auki 29.9.-29.12.

● Esillä maakunta-amanuessi Jarkko Kauppinen keräämiä muoviesineitä, Ekokymppin muovien kierrätystä havainnollistava nurkkaus ja taiteilija Riikka Keräsen löytämistä muoveista tekemää taidetta.

● Tavoite: herättää jokaisen miettimään, minkälaisen maapallon haluamme jättää tuleville sukupolville.

Näyttely avautuu huomenna sunnuntaina ja on auki vuoden loppuun.

MUSEON maakunta-amanuessi Jarkko Kauppinen alkoi suunnitella näyttelyä vuosi sitten. Silloin hän ajatteli, että mukaan pitää ottaa mitä erilaisimpia kodin esineitä ja leikkikaluja.

Ekokympille tulisi oma nurkkausensa, sillä se huolehtii siitä, että muovit kiertävät eivätkä jää saastuttamaan ympäristöä.

Taiteilija Riikka Keräseen Kauppinen törmäsi viime keväänä Keräsen Ponnahus Galleriaan pystyttämässä näyttelyssä. Siitä syntyi idea, että museon tulevaan näyttelyyn tarvitaan myös taidetta, sillä, niin kuin *Ekokymppin* neuvot Sari Komulainen ja Anu Koskela vakuuttavat:

– Muovi on hyvä aine.

Niinhän se on, kun sen käyttäjät muistavat vain kierrättää ostamansa muovituotteet ja -pakkaukset.

KERÄSTÄ kiehtoo muovin ikä. Itse asiassa siihen, että kannat kotiisi omenoita muovipussissa, on kulunut miljardeja vuosia siitä, kun myöhemmin öljykäsi muuttuvat kasvit ja muu eloperäinen aines puristuivat maaperään.

Muovi on valtavan pitkäikäistä, mutta samalla myös hyvin hertkeä materiaalia.

– Tällä tavalla ajatellen puhe muovista saa jopa filosofisia ulottuvuuksia.

Kun Keränen kiertää ja liimaa ja kiinnittää *Pölkkyynsä* uusia kup-

la- tai kuljetuspakkausmuovikerroksia, teos kehittyy koko ajan.

Näyttelyssä esillä olevaan *Kivikokoelmaansa* Keränen on kerännyt erilaisia styroksin palasia, joihin on luonnossa kulkiessaan törmännyt.

EKOKYMPIN kulmassa on kaksi muovijätteen keräysastia, joista toinen nielee sisäänsä energiajätettä ja toinen kierrätettä-

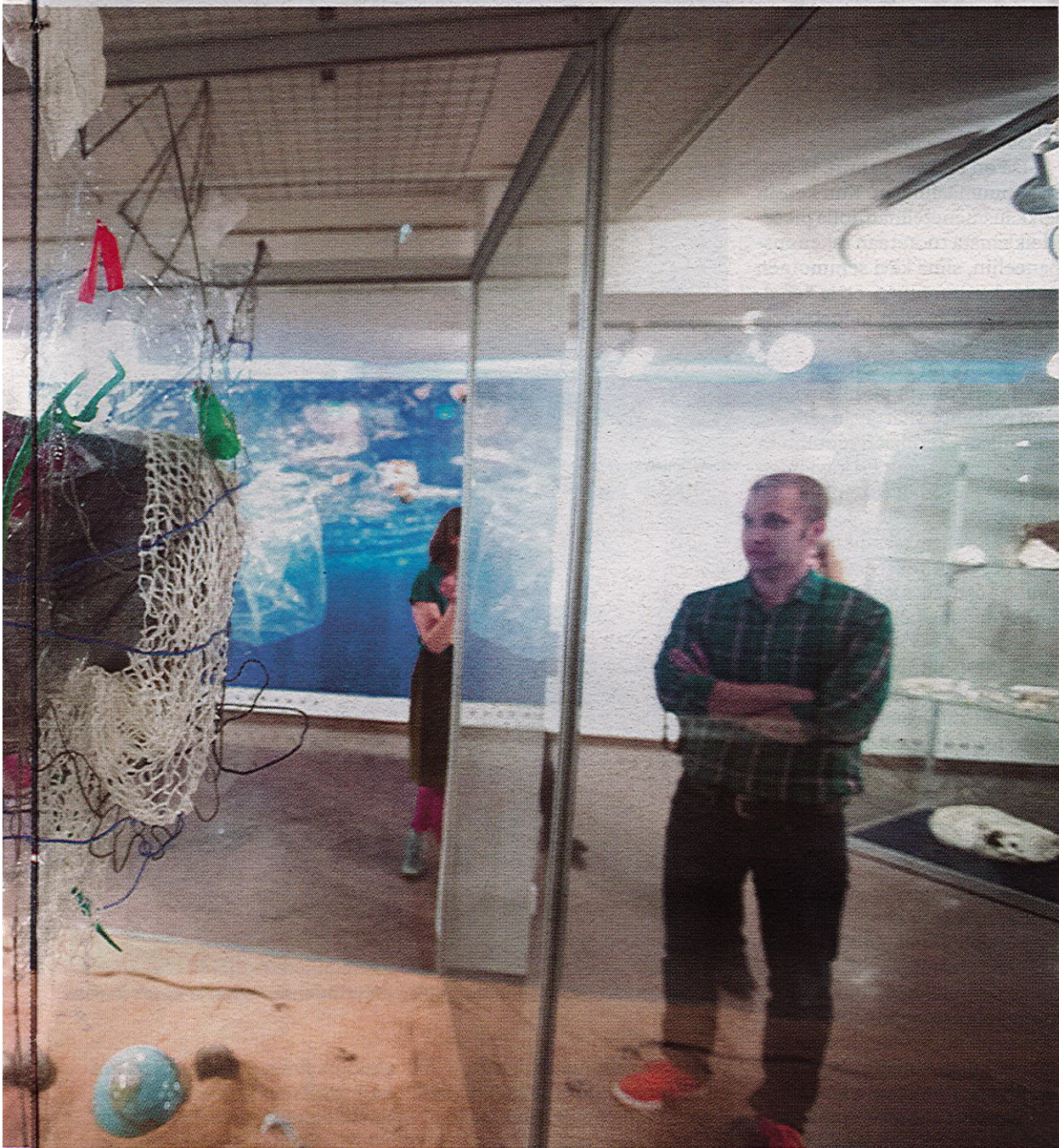
vää tavaraa.

Sekajätteen mukaan pantavat muovit matkaavat Leppävirrälle *Riikinvoimassa* poltettaviksi.

Pakkaukset kulkevat *Fortumille*, joka tekee niistä uutta muovia.

Koskelan kokoamassa vitriinisä kerrotaan, mitä tuikitavalliselle vissypullolle tapahtuu sen jälkeen, kun se tyhjenee.

Niin Komulainen kuin Koskela sanovat, että kainuulaiset osaavat

JUHA NEUVONEN

↑ **MAAKUNTA-AMANUENSSI**
Jarkko Kauppinen on koonnut Kainuun Museoon esimerkin siitä, miltä meriä kiertävä haamuverkko voi näyttää.

← **EKOKYMPIN** neuvojat Anu Koskela (vas.) ja Sari Komulainen havainnollistavat muovin kierrätystä omassa nurkassaan.

← **RIIKKA** Keräsen Kivikokoelma koostuu oikeasti taiteilijan löytämistä styroksin paloista.

muovin kierrätyksen ehkäpä paremmin kuin monet muut suomalaiset.

ENTÄPÄ TÄMÄ? Ekokymppin neuvojat sanovat, että muovipullo on itse asiassa luonnon kannalta parempi vaihtoehto kuin lasinen. Muovin voi aina käyttää uudestaan, mutta lasipullojen uusioikäyttö on hankalaa.

Panttimaksu takaa kyllä sen, et-

tä pullot kiertävät, mutta kaikkia ei voida pestä ja käyttää uudestaan. Palautuspulloja kuljetetaan Suomesta aina Englantiin ja Hollantiin asti.

KESKELLÄ museon yläkertaa on vitriini, johon Kauppinen on rakentanut merenalaisen maailman.

Karanneeseen tai pois heitettyyn verkkoon on tarttunut kaikenlaista roinaa, mutta verkkoi-

hin tarttuu myös valtava määrä eläimiä.

Kaikesta meriä saastuttavasta muovista kymmenesosa on entisiä verkkoja. Ne tappavat vuosittain satatuhatta nisäkästä ja miljoonia lintuja.

Me ihmiset, senhän muistamme, syömme luottokortin verran mikromuovia viikossa, mutta se ei taida olla meille ainakaan vielä hengenvaarallista.